

■ نگاهی به مجموعه داستان «لتي پارک» «هرمان» سیاسی نیست!

سعیده اسداللهی

منتقد
ادبی

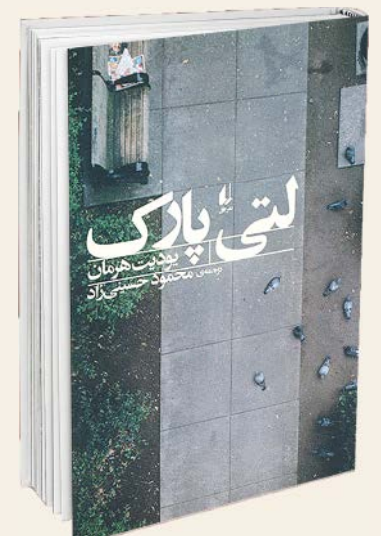
به راستی مسأله اصلی تعهد است یا مسئولیت؟ نویسنده باید مسئول باشد یا متعهد؟ مسئولیت در برابر خود یا آثارش یا مخاطبان؟ مگر نه آن که نوشتن یعنی چیزی را به کسی گفتن و این چیز همان واقعیت است؟

در چند سال اخیر تحولات سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی جامعه آلمان و در پی آن حوادث دیوار برلین، ادبیات این کشور را متحول ساخت. نسل جوانی که متأثر از این دگرگونی‌ها شاخص‌هایی از جمله تنوع در فرم و ایده، گرایش به ادبیات مردم‌پسند، تأثیرپذیری از ادبیات آمریکا و پرداختن به روابط انسان امروزی را اولویت قرار می‌دهد. زبان در این دوره شکل تازه‌ای به خود می‌گیرد، به روز می‌شود و ایجاز شاخصه اصلی آن است. شخصیت‌ها درگیر روابط، روزمرگی‌های زندگی شهرنشینی و آسیب‌های شان می‌شوند. در این دوره، بیشتر نویسندگان زن هستند و یودیت هرمان یکی از آنهاست. وجه تمایز آثار هرمان با دیگر نویسندگان، وجود زبان منحصر به فرد با لحنی قابل توجه است.

هرمان نویسنده‌ای سیاسی نیست گرچه علاقه‌ی به اندیشه‌های سیاسی، در بستر کشوری که اکثر نویسندگان خود را متعهد به سیاست می‌دانند رانمی‌شود کتمان کرد. مجموعه «لتي پارک» از این نویسنده، شامل ۱۶ داستان خیلی کوتاه و موجز است، انگار که لحظه‌ای بسیار کوتاه از یک زندگی باشند و هرمان اصرار شدیدی بر این ایجاز دارد. ایده اصلی و مرکزی، بیشتر عواطف و احساساتی است که قهرمانان سرگشته داستان‌ها درگیرش هستند. انسان‌هایی که به دنبال ساختن دنیایی آرمانی نیستند.

آنهايي که آسیب‌پذیرند، مردد و گاهی ترسو ظاهر می‌شوند و همین مسأله باعث پیچیدگی و دشواری در روابط شان می‌شود. در این مجموعه دگرگونی شخصیت‌ها در گذشت زمان و تأثیر آن بر روابط شان نشان از اهمیت این عنصر در این داستان‌ها دارد. مکان در داستان‌های این مجموعه، شهری نامعلوم در آلمان است. نگاه، لحن و شیوه روایتگری هرمان سرد و گاهی تلخ است اما نثر ملایم و مؤثر این نویسنده، مخاطب را به عمق درون خودش می‌برد.

این مجموعه داستان و دیگر آثار هرمان توسط محمود حسینی زاد، مترجم، نویسنده و منتقد ادبی به فارسی ترجمه شده و در نشر افق به چاپ رسیده است.

ویرترین

۲۲۹

قفسه کتاب

ضمیمه کتاب و ادبیات | ۲۵ مهر ۱۴۰۲

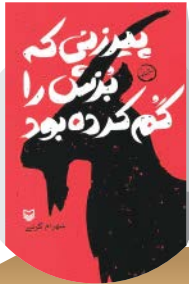
سردبیر: میثم رشیدی مهرآبادی
مدیر هنری: حمیدرضا خاتونی
ویراستار: اکبر فکری
صفحه آرا: حمید عینی خراسانی
جلد: سپهر سهامی فرد
ویرایش عکس: زرناز حسینی

همکاران این شماره:
محمدرضا خراسانی زاده،
رضا شعبانی، حسین شرفخانلو،
کیانوش رضایی، رایحه رضایی،
سعیده اسداللهی، الهام قاسمی و
زینب گل محمدی

شناسنامه

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
JAMEJAM.NEWS
کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
info@jamejamdaily.ir

- نویسنده: شهرام کرمی
- انتشارات: سوره مهر
- قیمت: ۷۵ هزار تومان

قیمت این کتاب شامل پنج نمایش با تکیه بر نقش کلیدی زن بر محوریت مفاهیم جاری زندگی است و به تقابل این زنان با زندگی پرامید و آرزوهای شان برای آینده‌ای روشن می‌پردازد.

سرزمین، عشق و امید مضامین جاری این نمایشنامه هاست که کرمی با زبانی ساده به نگارش درآورده است. «پیرزنی که بزش را گم کرده بود!»، «خواب عجیب»، «پاییز فصل خدا»، «عروس قنات» و «پیرزنی که در این زمین خانه داشت!» عنوان پنج نمایشنامه موجود در کتاب است. پیرزنی که بزش را گم کرده بود، با شمارگان ۵۰۰ نسخه در بازار کتاب موجود است.

جلد دوم

■ پای صحبت تقی شجاعی، نویسنده داستان «شریان»؛

داستان جنینی که می‌خواهد قبل از به دنیا آمدن، خودکشی کند!

کنم که چه اتفاقی می‌افتد که فرد اقدام به خودکشی می‌کند و به سمت آن کشیده می‌شود.

■ «پلنگ زخمی» با موضوع انحرافات جنسی

شجاعی بیان کرد: به هر حال ما با جنینی روبه‌رو هستیم که قبل از این‌که بخواهد به دنیا بیاید، می‌خواهد خودکشی کند. همچنین اسکیزوفرنی و تمایل به خودکشی را طوری در داستان گنجاندم که پاسخی به این داستان داده باشم. قصد داشتم شخصیت پارسا قریب را که پدر جنین و مانند من معلم است را به صورت باورپذیری به تصویر بکشم اما در برهه‌هایی به خاطر بیماری‌اش و مشکلاتی که برایش پیش آمده است، اقدام به خودکشی می‌کند ولی کلیت شخصیت آن انسان مثبتی است و آن بعد مثبت بر ابعاد منفی و ضعف‌های اخلاقی که در وجودش است، می‌چربد.

این نویسنده با اشاره به استفاده از زبان معیار در نوشته‌های خود، بیان کرد: من نوشتن دیالوگ و گفت‌وگو به زبان معیار را دوست دارم، زیرا فکر می‌کنم در همین فضای مجازی که با یکدیگر صحبت می‌کنیم به مرور از زبان معیار فاصله می‌گیریم که ممکن است آینده خوبی برای ادبیات نباشد.

وی در پایان، گفت: کتاب «پلنگ زخمی» اولین رمان نوجوان من با موضوع انحرافات جنسی است که در دوران بلوغ نوجوانان اتفاق می‌افتد و تلاش داشتم به سمت موضوعی بروم که دغدغه نوجوانان امروز باشد. ممکن است کتاب ضعف‌هایی داشته باشد اما توانستم این معضل و راهکارهای پیشگیری از آن را در قالب داستان و به دور از کلیشه بیان کنم و طبق بازخوردهایی که گرفتم، فکر می‌کنم به لطف خدا موفق بوده‌ام. گفتنی است، برنامه جلد دوم هر هفته دوشنبه‌ها ساعت ۱۸ به صورت زنده در ketab.tv پخش می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند برنامه را از آرشیو این تلویزیون مشاهده کنند.

برنامه گفت‌وگو محور جلد دوم از شبکه کتاب با حضور تقی شجاعی، نویسنده کتاب «شریان» پخش شد. کتاب شریان در رگ‌های جنین قصه جریان دارد که دنبال دلیلی برای پا گذاشتن و زندگی کردن در جهانی می‌گردد که ساختارهای اجتماعی و سبک زندگی در آن، نسبت چندانی با آرامش روحی او ندارند.

شجاعی درباره روایت کتاب خود، می‌گوید: این کتاب در دو دنیای کاملاً مجزا، یکی دنیای جنین که در رحم مادر است و بخشی دیگر در دنیای بیرون و فضای ارتباطی پدر و مادر جنین است که شکل می‌گیرد. داستان من در ابتدا جنین نداشت و آن را از زبان سوم شخص نوشته بودم، بعدها جرقه‌ای در ذهنم ایجاد شد که می‌توانم داستان را از زاویه دید یک جنین پیش ببرم که دنیا را از سطح بالاتری رصد می‌کند و دنیای پیش‌رو را با عالم قبلی مقایسه می‌کند.

وی ادامه داد: یک بار کل داستان را از زبان جنین نوشتم و بعد از مرور آن متوجه شدم که داستان آن‌گونه که باید از آب درنیامده است به همین دلیل تصمیم گرفتم دو زاویه دید انتخاب کنم که بخشی از آن را از زبان جنین و بخش دیگر را از زبان سوم شخص بنویسم. در کتاب بخشی که به زبان جنین است با تغییر فونت و بولد کردن حروف از بخش دیگر آن جدا شده است.

این نویسنده با اشاره به این‌که تقدیر انسان‌ها همان انتخابی است که در عالم خودشان داشتند، گفت: تمام اتفاقاتی که برای انسان‌ها پیش می‌آید، همان انتخابی است که در دنیای قبلی خود داشته‌اند و با توجه به ظرفیتی که به آنها داده شده است، این مسیر را انتخاب کرده‌اند. سعی کردم داستان را مبتنی بر مطالعاتی که داشتم، بنویسم. جهان داستان، توهمی از واقعیت است و الزاما خود واقعیت نیست. من برای مفهومی که می‌خواستم القا کنم از عناصر خیال و موضوعات مختلف بهره‌گرفتم که ممکن است مبتنی بر واقعیت جهان هستی نباشد به همین دلیل تا جایی که می‌شد تلاش کردم این مسائل اتفاق بیفتد. او افزود: بخش‌هایی از داستان الهام گرفته از زندگی خود و اطرافیانم است که خود مشاهده‌گر آن بودم و یک بخش‌هایی هم است برای این‌که جذابیت و نمک داستان را حفظ کنم، اشخاص، روایت‌ها و حوادث فرعی دیگری را اضافه کردم تا به هدفی که مدنظر داشتم، برسم. من سعی داشتم به این اشاره

